

Espai de dunes i platja de Sant Adrià de Besòs

Sant Adrià de Besòs

Ubicació

Comarca: Barcelonès
Lloc/Adreça: Sant Adrià de Besòs
Alçada: 0

Coordenades:

Latitud: 41.42209
Longitud: 2.23388
UTM Est (X): 435981
UTM Nord (Y): 4585898

Classificació

Número de fitxa 08194 - 136
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès

Estat de conservació Dolent

Notes de conservació: Les dunes són una estructura fonamental per lluitar contra la pujada del nivell del mar degut al canvi climàtic. Contribueixen de manera decisiva en la preservació i protecció de la franja litoral i per tant de les platges. Són espais que cal protegir i promoure pels seus valors paisatgístics, ambientals i educatius.

Protecció Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Lúdic

Titularitat Pública

Titular: Administració General de l'Estat

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la fitxa: dj., 15/10/2020 - 02:00

Data de la darrera revisió: dv., 18/06/2021 - 01:00

Descripció

La platja de Sant Adrià de Besòs és la zona costanera formada per dues platges separades l'una de l'altra per la desembocadura del riu Besòs. Es coneixen amb els noms de platja del Litoral i platja del Fòrum. La primera està situada al nord, mesura uns dos-cents cinquanta metres de llargada, mentre que la segona, està a tocar del port de Sant Adrià i és la més llarga, amb uns quatre-cents seixanta metres de llargada aproximadament. D'ençà que es va iniciar el desmantellament de la Central Tèrmica, també s'està recuperant una tercera zona, que connecta amb el municipi de Badalona. En aquest indret, el fons marí conserva els esculls de l'antiga Central Tèrmica, en un projecte de preservació de la biodiversitat marina i illa artificial per a la fauna avícola. Les dues primeres, a l'estiu disposen de mobiliari urbà consistent en dutxes, lavabos, papereres, bancs, àrees de jocs infantils, xarxes de voleibol, i també de guinguetes i servei de vigilància, salvament i socorrisme, amb passeres adaptades per facilitar l'accés a la sorra i l'aigua a persones amb mobilitat reduïda. Entre les dues platges, es troba la desembocadura del riu Besòs. Es tracta d'una àrea protegida i molt fràgil degut a la pressió humana, que té per objectiu la preservació dels valors i paisatgístics alhora que dona continuïtat de corredor biològic entre la desembocadura i el litoral.

L'Ajuntament ha creat passos alternatius per tal de que els banyistes i pescadors accedeixin a les dues platges emprant aquests camins. També ha acordonat les zones de platja adjacents a la desembocadura del riu per permetre l'estabilització de les dunes i promoure la biodiversitat dels hàbitats de la flora i la fauna. La platja del Litoral té una zona acordonada de 4.935m² i la platja del Fòrum de 6.540 m². Dins l'aigua, en paral·lel als espigons hi ha boies per avisar de la prohibició de bany. Els sistemes dunars són ecosistemes molt típics de l'àrea marítima, sobretot a tocar dels rius i rieres importants degut als sediments que porten les crescudes i avingudes, que en el cas de Sant Adrià de Besòs havien desaparegut degut a la pressió humana i la indústria. Són estructures naturals de defensa de la línia de costa i les arrels de plantes autòctones com la campaneta de mar, el rave de mar, el fonoll marí o l'agnopi mediterrani, actuen com una xarxa o una teranyina. Retenen la sorra i preserven la platja. Les incipients dunes mostren el retorn de la fauna, la presència d'ocells que hi nidifiquen.

Observacions:

Durant la temporada de bany, l'Agència Catalana de l'Aigua du a terme un programa de control i vigilància de la qualitat de les aigües d'ambdues platges. La temporada de bany s'inicia normalment el primer de juny fins al quinze de setembre, on l'ACA realitza vuit mostrejos, un cada quinze dies. L'ACA no garanteix la qualitat microbiològica de l'aigua pels banyistes després d'episodis de fortes pluges, ja que la influència del riu Besòs en aquests casos, és una font de contaminació per residus antròpics i antropogènics.

Història

Una de les plates històriques de Sant Adrià de Besòs, és el Camp de la Bota que limita amb la capital. Aquesta zona va desaparèixer amb motiu de la construcció del port i altres instal·lacions per a la celebració del Fòrum Universal de les Cultures de l'any 2004. El topònim és una traducció errònia del que els francesos varen anomenar durant l'ocupació napoleònica "butte", que significa, petita elevació del terreny. En aquesta zona, a tocar de la platja les tropes franceses construeixen una caserna militar, coneguda amb el nom de Castell, i una zona per a pràctiques de tir, un escenari d'afusellaments tant per part dels francesos com durant la Guerra Civil. Amb motiu de l'Exposició Universal de Barcelona de l'any 1888, en aquest paratge i fins les vies del tren de Barcelona a Mataró va créixer una barriada de barraques amb gent que buscaven una oportunitat de feina. La recuperació de les platges del litoral nord de Barcelona es va iniciar l'any 1982, gràcies en part a la construcció del col·lector de Llevant. Les successives transformacions

urbanístiques vinculades als Jocs Olímpics del 1992 i les de 2004 amb el Fòrum Universal de les Cultures va permetre recuperar el front litoral al voltant de la desembocadura del riu Besòs. La zona més propera a Badalona era la zona més degradada a causa de l'antiga ocupació industrial. A la primavera de 2011 amb el tancament de la central tèrmica es va iniciar la fase de desmuntatge deixant les tres xemeneies i la nau de turbines i es neteja la zona litoral. L'Agència Catalana de l'Aigua duu a terme el Programa de vigilància i informació de l'estat de les platges des de l'any 1990 tal i com requereix la Directiva 2006/7/CE del Parlament Europeu i del Consell relativa a la gestió de la qualitat de les aigües de bany. El quinze de juliol de 2020, l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs juntament amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona va acordar la zona amb 300 posts i corda les zones de platja adjacents a la desembocadura per preservar l'ecosistema i la biodiversitat, a més de la instal·lació de senyalització per tal d'informar-ne a la ciutadania. En aquest sentit, per tal de sensibilitzar a la població sobre la importància de la preservació de les dunes i en general d'aquests espais tant sensibles, durant l'any s'organitzen tallers ambientals per aprendre i gaudir en família guiats per educadors.

Bibliografia

ALZINA, Josep Rafael; PIULACHS, Mayte (2002). L'agermanament fluvial, dins Sant Adrià de Besòs, història d'un canvi, pp. 174 - 175. Ed. El Punt. Sant Adrià de Besòs. ALZINA, Josep Rafael; PIULACHS, Mayte (2002). La reanimació de les platges, dins Sant Adrià de Besòs, història d'un canvi, pp. 142 - 143. Ed. El Punt. Sant Adrià de Besòs. ALZINA, Josep Rafael; PIULACHS, Mayte (2002). Reconquerint el litoral, dins Sant Adrià de Besòs, història d'un canvi, pp. 126 - 129. Ed. El Punt. Sant Adrià de Besòs. ALZINA, Josep Rafael; PIULACHS, Mayte (2002). El Camp de la Bota, dins Sant Adrià de Besòs, història d'un canvi, pp. 82 - 83. Ed. El Punt. Sant Adrià de Besòs. https://consorcibesos.cat/wp-content/uploads/2016/01/DAU_Ordenaci%C3%B3-del-Front-Litoral.pdf <http://www.sant-adria.net/sant-adria-per-temes/medi-ambient/aigues-1/qualitat-sanitaria-aigua-de-bany/qualitat-sanitaria-aigua-de-bany> <http://www.sant-adria.net/sant-adria-per-temes/medi-ambient/fauna-i-flora/es-declara-refugi-de-pesca-la-desembocadura-del-riu-besos> <http://www.sant-adria.net/sant-adria-per-temes/medi-ambient/fauna-i-flora/acces-restringit-a-la-desembocadura-del-riu-besos-i-zones-adjacents> <https://www.amb.cat/ca/web/amb/actualitat/sala-de-premsa/notes-de-premsa/detall/-/notaprensa/l-amb-porta-a-terme-actuacions-de-millora-ambiental-a-la-desembocadura/9504879/11696>